

Stubai Cup 2023

We hebben het vaker gezegd: de Stubai Cup heeft een bijzonder engeltje op zijn schouder - een weer-en-geltje. Het weerbericht voorspelde dit keer een stevige noordenwind voor het hele festival-weekend. Dat zou onaangenaam turbulente condities kunnen geven in de lucht. Niet dus. Het was drie dagen prachtig vliegweer. Volgens de organisatoren was het een recordweekend met 1000 deelnemers en 32 stands van fabrikanten. We konden dus weer ons hart ophalen met het testvliegen van de nieuwste schermen. Op de volgende pagina's vind je al het nieuws voor het komende seizoen.

Tekst en foto's: Peter Blokker, Erwin Voogt, Bastienne Wentzel, Marcus King, Charlie King, Ed Ewing (met dank aan Cross Country magazine)

Ozone Moxie

Swing Mito 2 RS

Nova Aonic Light

BGD Anda

Nieuwe A's en B's

Dit voorjaar werden aardig wat nieuwe EN-A en EN-B-schermen gelanceerd. Deze klasse is - we schreven het al vaker - geschikt voor alle recreatieve piloten. Zij die niet honderd uur per jaar vliegen en maar af en toe de speedbar intrappen. De schermen zijn vaak ook geschikt voor instructie. Ze zijn makkelijk en veilig te vliegen, de risers en lijnen zijn simpel te sorteren.

En zolang je geen wereldbeker wilt winnen hebben ze prima prestaties, ook voor langere overlandvluchten. Veel van deze schermen zijn er in een gewone en lichtgewicht variant. Lift nam een aantal van deze schermen mee voor een vluchtje van de Elfer in Stubai.

Ozone Moxie (EN-A)

Dit nieuwe 'eerste scherm' van Ozone is net zo makkelijk te vliegen als andere schoolschermen zoals de Mojo, maar is slimmer ontworpen, zegt Konny Konrad van Ozone. Het is eenvoudiger en daardoor goedkoper met dezelfde eigenschappen en prestaties. Tevens heeft het de nieuwe 'winglets' ofwel oortjes, die moeten zorgen voor een stabielere vlucht en een steilspiraal die vanzelf uitleidt. Tijdens het opzetten viel het me op hoe voorspelbaar dat gaat. Je voelt precies waar het scherm is. In de lucht stuurt hij superdirect. Een beetje als een kart die vrolijk scherpe bochten draait. Het scherm is zo stabiel dat je geen informatie doorkrijgt over thermiek in de lucht, maar het is zeker een plezier om te vliegen. (BW)

Swing Mito 2 (EN-A)

Veel piloten hebben leren vliegen aan de eerste Mito, die in 2016 een van de eerste Swing schermen was met het RAST systeem. De Mito was zo makkelijk te starten en vliegen dat het moeilijk was voor Swing om een betere opvolger te maken. De Mito 2 RS is ruim een kilo kwijt, en is daarom nog makkelijker te starten. De prestaties zijn verbeterd door de vorm van de leading edge te optimaliseren. Het scherm voelt speelser aan in de lucht en stuurt makkelijker. De staafjes van nitinol in de neus kunnen ertegen dat ze misschien wel honderden keren worden ingepakt, zegt Swing. (EV)

Nova Aonic Light (EN-A)

De lichtgewicht versie van de Aonic die we afgelopen jaar uitprobeerden is een kilo kwijt door gebruik van lichtere stof. De schermen zijn verder identiek. De Aonic Light vliegt dus zoals we verwachtten. Het start relaxt en daarna thermiekt het prima voor de klasse. De prestaties liggen erg dicht tegen die van de grote broer Ion 7 aan, wat natuurlijk bijzonder is. Het scherm is vanaf nu leverbaar. (BW)

BGD Anda (EN-A)

Dit hike&fly EN-A scherm is niet - zoals veel h&f-schermen - kleiner gemaakt om ze lichter te maken. De maat S tot 90 kg startgewicht heeft de gebruikelijke 23 m² uitgelegd oppervlak. Toch is 'ie net geen 3 kg, en dat is knap gedaan. De Anda start en vliegt erg gemakkelijk en voelt veilig en solide aan. De gewichtsbesparing zit 'm in de zeer dunne lijntjes die allemaal rood zijn en risers van deels dun Dyneema band. Ook zijn de brummelhaakjes weggelaten en moet je je speedbar met een knoop aan je speedstelsel verbinden. Allemaal geen probleem voor de handige piloot, maar in lastige condities tijdens een hike&fly-avontuur kan elk detail tellen. (BW)

U-Turn Eternity 4 (EN-A)

Deze lichtgewicht versie van de Emotion 4 is gemaakt van lichter doek zodat 'ie een kilo lichter is. De kleinste maat is maar 3,2 kg. Het scherm heeft standaard risers en is makkelijk te handelen. Het uittrappen van de speedbar geeft je 18 km/u extra snelheid zegt U-Turn zelf. Er is zelfs een nog lichtere versie van dit scherm: de Annapurna 2 weegt maar 2,8 kg in dezelfde maat. Vlieg je de Annapurna 2 met meer gewicht dan is het een EN-B. (CK)

Dudek Hike & Cruise (EN-A/B)

De Hike & Cruise heeft aan de bovenzijde drie keer zoveel celbanen dan aan de onderzijde. Dat scheelt veel stof. De bovenzijde is rimpelvrij en zorgt voor optimale lift. Zo is een scherm ontstaan met een strekking van 5,6 en weegt de Hike & Cruise in maat 25 (85-105 kg) slechts een sensationele 2,7 kg. De naar lucht happende cellen vullen zich supersnel en met een paar passen hang ik in de lucht. Oren trekken is relatief zwaar ondanks de gesplitste A-lijnen. De stallsnelheid ligt duidelijk laag en deze eigenschap komt goed van pas om het scherm op een kleine landingsplaats te kunnen manoeuvreren. (PB)

Swing Verso RS (EN-A/B)

De Verso RS is de opvolger van het hike&fly-scherm Apus RS. Met 2,7 kg in de kleinste maat is het maar liefst een kilo lichter dan zijn voorganger. Daarnaast is de Verso RS EN-A in alle maten, of EN-B bij een hoger startgewicht. Zowel de XXS (18,5 m²) als de XS (20,5 m²) zijn EN-A tot 85 kg EN-B tot 100 kg. Ik vloog de XS met ongeveer 85 kg. De start gaat zo makkelijk als je verwacht van een licht h&f scherm, maar ik was verrast door de snelheid. De Verso RS vliegt zo snel dat de bomen ineens heel dichtbij waren. De Verso RS vliegt een beetje als een speelse miniwing. (EV)

Nova Ion 7 Light (EN-B)

Het eerste dat opvalt bij het uitpakken van de Ion 7 Light zijn de lussen in de staafjes van de leading edge. Zo zijn ze makkelijker te naaien, zegt Till Gottbrath van Nova. De neus blijft hierdoor ook beter in vorm en ze zijn maar iets langer dan gewone staafjes. Ook bij dit model van Nova verschillen de zware en lichte variant alleen in keuze van doek waardoor ze een kilo schelen. De lichte versie kun je vrij klein inpakken. Verder is het een ongecompliceerd scherm: makkelijk te starten, zachte remdruk. De oren die ik trok bleven hangen met de staafjes achter de lijnen. Met een beetje pompen van de rem komen ze er weer uit. (BW)

Supair Leaf 3 (EN-B)

De Leaf 3 is bedoeld als eerste scherm voor piloten die willen leren thermieken of overlandvliegen. Zoals je van zo'n scherm verwacht is er niks aan te merken op de eenvoud van het ontwerp. Zowel de materialen, het sorteren van de lijnen als de start en de landing; er is niks ingewikkelds aan. In de lucht valt het op dat het scherm goede informatie doorgeeft over de lucht, ook in de vroege ochtendthermie. Het scherm reageert goed maar heeft flink wat input nodig om snel te draaien - een mooie veiligheidsmarge voor deze klasse scherm zodat een beginnende piloot niet snel in de buurt komt van het stallpunt. (EE)

Niviuk Hook 6 (EN-B)

Ik verwachtte de handling van een A-scherm bij de Hook 6, omdat zijn lichte broer de 6P een EN-A classificering heeft. Ook de overzichtelijke risers (met sterke magneten waar de remtokkels elke keer weer terug tegenaan poppen) en de gemantelde lijnen voldeden aan die verwachting. Maar in de lucht is de Hook 6 opmerkelijk wendbaar en speels. Het voelt voorspelbaar aan en zou vertrouwen moeten inboezemen zodra de lucht wat meer beweegt dan hij vandaag deed. (BW)

Gin Evora (EN-B)

De Evora is geen lichtgewicht scherm, maar zwaar is 'ie zeker niet met 4,5 kg in maat XS tot 85 kg. De standaard risers en gemantelde lijnen zijn makkelijk te sorteren. De Evora heeft een milde sharknose, waardoor we verwachten dat het scherm de 'thermal sniffing' eigenschappen heeft die Gin belooft. De vliegcondities waren bewolkt en niet erg thermisch, maar ik kan me voorstellen dat de Evora mooi draait in de thermiek. Het heeft een directe handling en voelt speels aan. Al het andere, van de start, oren, full speed vliegen tot de landing, zijn geheel volgens verwachting erg makkelijk. (BW)

Triple Seven Bishop (Tandem EN-B)

De Bishop is de gloednieuwe tandem van Triple Seven. Het ontwerpteam heeft deze tandem talloze keren gestart, gevlogen en geland in allerlei condities tot er niets meer aan het scherm te verbeteren was. Nu is het oordeel aan de tandempiloten en passagiers. De lange trimmers maken het mogelijk om de start- en vliegeigenschappen van het scherm aan te passen op de condities en het gewicht van de passagier. Het oerdegelijke materiaal zal commerciële piloten die in ruig terrein vliegen zeker bevallen. Bij de testvlucht van de Elfer doet het scherm wat het belooft: een stressvrije start, vlucht en landing. (PB)

Nieuw in de sportklasse

Een jaar geleden tijdens de Stubai Cup werden we overspoeld met nieuwe hoge EN-B en EN-C-schermen. Dat zijn er logischerwijs minder dit jaar, maar we vonden er toch een paar om uit te proberen.

UP Summit X (EN-B)

Volgens UP zijn hun schermen allemaal vrij klein en moet je ze onderin de gewichtsrang vliegen. Dus krijg ik een S/M mee, startgewicht 75-100 kg en slechts 23 m² vlak oppervlak. Zelfs boven mijn hoofd ziet het er klein uit, een beetje plomp zelfs. Het scherm stuurt zeer precies en wendbaar, en met de risers met race-uitstraling en C-handlebar heb je toch de impressie van een sportscherm. Het speedstelsel heeft een kick-down bal waarmee je ook de B-riser naar beneden trekt. Dat gaat zwaar, full speed vliegen vind ik daarmee lastiger. De kracht op de C-handles is ook hoog, maar je kunt het scherm prima corrigeren op speed. Als dat al nodig is, want het voelt op full speed stabiel aan. Het scherm voelt wel levendig, maar het is niet erg thermisch deze vlucht dus daarover kunnen we nog niks zeggen. (BW)

Skywalk Cumeo 2 (EN-B)

De meest ongecompliceerde lichtgewicht hoge B tot nu toe. De Cumeo 2 heeft gewone risers en gemantelde lijnen en is toch maar 3,5 kg in mijn maat tot 85 kg startgewicht. Het is geen probleem om 'm startklaar te maken op een klein plekje. De stof voelt wel wat licht voor echt ruige starts. In de lucht vergeet je dat 'ie er is. Het scherm vliegt wel en je kunt je concentreren op andere zaken zoals de route of foto's maken. Hij stuurt lekker vlot, zodat je aan het eind van de vlucht ook nog lekker kunt spelen voordat je landt. Gegarandeerd een grijns op je gezicht. (BW)

BGD Lynx 2 (EN-C)

Het prototype Lynx 2 dat we van Tyr Goldsmith mogen lenen is nog niet gecertificeerd, maar wel klaar. Het is een nieuw ontworpen 2/3-lijner hybride (dus geen lichtgewicht Cure 2). BGD heeft aandacht besteed aan een makkelijker handling dan de Cure en beter startgedrag. Dat laatste is gelukt, ik kom zonder problemen weg van de steile, gladde Elferstart met rugwind. De Lynx 2 is beweeglijk in de lucht, net als de meeste lichtgewicht schermen. Dat kan van pas komen in lichte thermiek. Met speed lijkt de vleugel wat strakker aan te voelen dan zonder. De C-brug om te sturen op speed is nogal krap en zwaar, maar het werkt. Inpakken is een eitje: de korte staafjes in de neus vragen geen speciale pakmethode en je kunt het scherm gewoon in je zak proppen. (BW)

Triple Seven Q-light 3 (EN-C)

De Q-light 3 weegt 1.2 kilo lichter dan de gewone Queen 3, maar het scherm voelt en vliegt niet als een lichtgewicht, zoals zijn voorganger Q-light 2 wel deed. De stof voelt stevig aan en het scherm ritselt en beweegt in de lucht veel minder dan sommige lichtgewicht schermen. Het is makkelijk te starten ondanks de minuscule celopeningen en is makkelijker te vliegen dan zijn voorganger. De Q-light 3 vliegt heel plezierig en heeft nog steeds een goede neus voor thermiek zoals alle Triple Seven schermen. (EV)

Airdesign Loco (EN-C)

Wat begon als een experiment van AirDesign ontwerper Stephan Stiegler is uitgegroeid tot een serieuze tweelijner. Nou ja, uitgegroeid... met een uitgelegd oppervlak van 16 m² is de Loco een klein scherm. Andere maten zijn er niet. Het scherm heeft een strekking van 4,8 en een vlakke glijhoek. Volgens de makers is dit het kleinste en snelste tweelijner ter wereld en EN-C. Met vol ingetrapt speedbar vlieg ik volgens mijn GPS 75 km/u... Loco! De Loco nodigt me gewoon uit om te spelen en een paar wingovers eindigen bijna vanzelf in een barrelrol. Landen gaat probleemloos, ook zonder wind. Wees je wel bewust dat dit een scherm is voor specialisten die weten wat ze doen, in geen geval je eerste EN-C. Nu is het tijd om de platgeslagen vliegen van mijn zonnebril te krabben. (PB)

Hype of **Heilige Graal?**

Alle nieuwe EN-C tweelijners op een rijtje

Ozone Photon

Vorig jaar was Airdesign de eerste die een tweelijner uitbracht in de EN-C klasse, de Volt 4 (zie Lift 25). Daar was nogal wat ophef over. De meeste fabrikanten werkten afgelopen jaar ook aan zo'n EN-C tweelijner en op de Stubai Cup werden er meerdere geïntroduceerd. Deze nieuwe EN-C tweelijners hebben overeenkomsten zoals uiteraard een systeem om met de achterste risers te sturen en veel staafjes voor een goede vorm in de vleugel. Daarnaast starten ze allemaal vrij makkelijk, zolang je je handen maar niet te breed houdt want anders heb je kans dat het scherm in een hoefijzervorm opkomt, met de punten eerst. Verschillen zijn er ook. Zo heeft Ozone de nieuwe winglets op de Photon gezet, Gin gebruikt zijn 'wave leading edge' ook voor de Bonanza 3 en heeft de Swing Libra RS een strekking van maar liefst 6,9 wat je normaal in de D-klasse aantreft. Daarnaast zijn sommige lichtgewicht gebouwd en andere standaard. Maar hoe vliegen ze eigenlijk en voor wie zijn ze? Voldoen deze schermen aan de verwachting? Erwin Voogt probeerde de meeste nieuwe EN-C tweelijners uit tijdens korte vluchten. De korte conclusie? Het zijn allemaal gewoon fijne C-schermen voor ervaren piloten.

Tekst: Erwin Voogt, Foto's: Erwin Voogt, Marcus King, Charlie King, fabrikanten.

Ozone Photon

Ozone Photon

Met 71 cellen heeft de Photon de meeste cellen van de nieuwe groep. De strekking van 6,5 is gemiddeld. De Photon vliegt comfortabel en voorspelbaar. Voor een fotosessie vlogen we met enkele schermen dicht bij elkaar in thermische omstandigheden. Dat was met de Photon geen probleem en we konden zelfs de lichte thermiek nog gebruiken tijdens het poseren.

Gin Bonanza 3

Gin Bonanza 3

Zowel een tweelijner als een 'wave leading edge' - de Bonanza 3 heeft de technologie van het topscherm van Gin, de Boomerang 12, meegekregen. Volgens Gin zorgt de golvende leading edge, geïnspireerd op de vinnen van een walvis, ervoor dat de luchtstroom bij een grote invalshoek later afbreekt (wat een stall veroorzaakt) en het verbetert de aerodynamica. Ik maakte een mooie vlucht met de Bonanza 3, hoewel ik vond dat het scherm wat meer input nodig had om in de thermiek te blijven dan anderen in de C-klasse. Het scherm voelt wel stabiel en veilig aan.

Swing Libra RS

Swing Libra RS

Een tweelijner met een strekking van 6,9 en dan nog in de C-klasse? En ook slechts 3,7 kilo voor de kleinste maat? Dat is een bijzondere prestatie van Swing, die dit alles in de Libra RS hebben klaargespeeld. Swing zegt dat de Libra RS een lichtgewicht vleugel voor experts is. Daar ben ik het mee eens. Het scherm beweegt behoorlijk in de lucht en heeft input nodig, zelfs meer dan zijn EN-D broer de Sphera RS, die eveneens een strekking heeft van 6,9 (maar meer cellen). Beide schermen zijn geschikt voor hetzelfde pilootniveau, waarbij de Libra RS de keus is wanneer je waarde hecht aan gewichtsbesparing.

Niviuk Artik R

Aan de hand van de naam zou je kunnen denken dat de Artik R(ace) de opvolger is van de Artik 6, maar dat is niet zo. Niviuk plaatst de Artik R qua pilootniveau tussen de Artik 6 (een drielijner EN-C) en de tweelijner EN-D Peak 6. Een hoge C dus. De Artik R is geen lichtgewicht met 4,5 kg in de maat 23, maar in de lucht ritselt en wringt het scherm wel een beetje, vergelijkbaar met lichtgewicht schermen zoals de Libra RS. Snelheidsmetingen zijn altijd zeer kwalitatief, maar het lijkt of de topsnelheid op fullspeed van de Artik R net iets hoger is dan van de anderen.

Niviuk Artik R

Drift Merlin

De Merlin (genoemd naar een klein, snel en wendbaar valkje dat in het Nederlands smelleken heet) is het derde scherm van het nieuwe merk Drift. Het Tsjechische bedrijf werd in 2020 opgericht door Stanislav Klikar en Kryštof Klimpar, precies aan het begin van de coronapandemie. Een EN-C tweelijner bouwen met zo weinig ervaring is een behoorlijke prestatie, omdat het scherm een complexe interne structuur heeft. De Merlin is echter prima gelukt. Het scherm vliegt net zo makkelijk en solide als anderen in de klasse en we konden geen tekortkomingen ontdekken. We gaan vast nog meer van dit nieuwe bedrijf horen.

Drift Merlin

Skywalk Mint

De roddel ging al maanden rond, maar de specs van de spiksplinternieuwe Mint werden pas op de Stubai Cup zelf bekendgemaakt. Een geheel nieuw scherm, maar onmiskenbaar Skywalk; ik voelde me onder het scherm gelijk thuis. Een oordeel op basis van enkele korte vluchtjes moet je altijd met een grote korrel zout nemen, maar ik denk toch dat de Skywalk Mint het makkelijkst vliegt van alle EN-C tweelijners die ik heb geprobeerd. Het kan de bescheiden strekking van 6,4 zijn. In ieder geval voelt en vliegt het scherm echt Skywalk: solide en comfortabel.

Skywalk Mint